

Consultatie Wijziging Wet milieubeheer i.v.m. implementatie richtlijn RED2
European Waste to Advanced Biofuel Association - EWABA

EWABA is een voorstander van een ambitieus biobrandstoffenbeleid, waarbij in Nederland wordt ingezet op de productie en het gebruik van duurzame biobrandstoffen die het best presteren wat betreft CO₂-reductie. Dit betekent dat biobrandstoffen die worden geproduceerd uit afval en residuen een belangrijke rol moeten spelen om het volume duurzame biobrandstoffen in de Nederlandse transportsector te vergroten.

Onderschrijft EWABA de gemeenschappelijke reactie op deze consultatie van de NVDB (Nederlandse Vereniging voor Duurzame Biobrandstoffen), MVO (de ketenorganisatie voor oliën en vetten) en Vernof (Vereniging van Nederlandse Fabrikanten van Eetbare Oliën en Vetten). Daarnaast brengt EWABA graag een aanvullende reactie in op de consultatie, welke ingaat op volgende drie punten:

1. Het huidige systeem van dubbeltelling en de subdoelstelling voor duurzame biobrandstoffen moeten behouden blijven;
2. De nieuwe HBE-categorie 'Vet en Olie' heeft een limiterende werking op de productie van biobrandstoffen geproduceerd uit reststromen;
3. Stimulering van het gebruik 'used cooking oil' (UCO) en dierlijke vetten voor biobrandstoffen in de luchtvaartsector heeft onbedoelde negatieve neveneffecten.

1. Het huidige systeem van dubbeltelling en de subdoelstelling voor duurzame biobrandstoffen moeten behouden blijven.

- Het huidige systeem van dubbeltelling en de subdoelstelling moeten behouden blijven:
 - Het systeem van dubbeltelling is meest effectieve beleidsmaatregel gebleken om het gebruik van afvalgrondstoffen met lage CO₂-uitstoot te realiseren.
 - Het stuurt een duidelijke boodschap naar investeerders en consumenten om meer te investeren in deze duurzame biobrandstoffen en heeft een cruciale rol gespeeld bij het creëren van een markt voor biodiesel uit afval.
 - Het voortgangsrapportage Hernieuwbare Energie 2017-2018 (gepubliceerd 29 januari 2020, in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat) heeft uitgewezen dat de productie van duurzame biobrandstoffen geproduceerd uit reststromen (zoals gebruikt frituurvet) is toegenomen door het instellen van subdoelstellingen.
- Het huidige systeem van dubbeltelling en de subdoelstelling zijn niet in het conceptwetsvoorstel opgenomen, maar het conceptwetsvoorstel creëert wel de juridische basis om voortzetting in latere AMvB's mogelijk te maken. EWABA is van mening dat gebruik moet worden gemaakt van deze mogelijkheid.
- Indien het dubbeltellingsmechanisme wordt gecontinueerd zou deze betrekking moeten hebben op de nieuwe Hernieuwbare Energie Eenheid ('HBE') 'Vet en Olie'.

2. De nieuwe HBE-categorie 'Vet en Olie' heeft een limiterende werking op de productie van biobrandstoffen geproduceerd uit reststromen.

- Het conceptwetsvoorstel introduceert een nieuwe HBE voor Vet en Olie. Dit betreft biobrandstoffen geproduceerd uit materialen die opgenomen zijn in Annex IX, deel B. Deze categorie biobrandstoffen worden geproduceerd uit restafval zoals gebruikt frituurvet en dierlijke vetten. Daarmee zijn dit de meeste duurzame biobrandstoffen; er zijn geen ILUC-risico's aan verbonden en de productie draagt bij aan de duurzame hergebruik van afvalstromen.
- De naamgeving die is gekozen voor de hernieuwbare brandstofeenheid 'vet en olie' is ongelukkig en doet geen recht aan het karakter van de biobrandstoffen die hieronder vallen. Bovendien leidt de naamkeuze tot verwarring omdat in de andere hernieuwbare brandstofeenheid categorieën ook biobrandstoffen kunnen voorkomen die geproduceerd zijn uit 'vet' of 'olie'. Het is daarom onwenselijk om de naamgeving tot 'vet en olie' te beperken. EWABA pleit daarom voor een geobjectieerde indeling.
- De nieuwe HBE categorie krijgt in het conceptwetsvoorstel een limiet van 1,7% toegewezen. Lidstaten zijn bevoegd af te wijken van dit limiet op basis van de beschikbaarheid van grondstoffen. Uit de Voortgangsrapportage Hernieuwbare Energie 2017-2018 blijkt dat gebruikt frituurvet de meest gebruikte grondstof voor biobrandstoffen is in Nederland. Het aandeel van deze biobrandstof lag in 2018 al op het dubbele van de voorgestelde 1,7% en de verwachting is dat dit aandeel gaat toenemen. Momenteel vormt de beschikbaarheid van grondstoffen voor deze biobrandstoffen dan ook geen beperkende factor in de Nederlandse markt.
- Omdat Nederland biobrandstoffen nodig heeft om de klimaatdoelstellingen te halen en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft aangegeven biobrandstoffen zoveel mogelijk te willen gebruiken als transitiebrandstof naar elektrificatie, is de voorgestelde 1,7% limiet van de nieuwe HBE ongewenst. Hiermee wordt immers de meest duurzame vorm van biobrandstoffen gelimiteerd. Deze lage limiet zal de ontwikkeling van de sector beperken en een negatief effect hebben op de bijdrage van duurzame biobrandstoffen aan de verduurzaming van de transportsector.
- Daarom is EWABA van mening dat de nieuwe HBE-categorie zal moeten worden heroverwogen. De categorie werkt in zijn huidige vorm beperkend voor het gebruik van uit afval geproduceerde biobrandstoffen. EWABA pleit voor een meer objectieve indeling van grondstoffen en stelt dat grondstoffen uit Annex IX, deel B niet beperkt zouden moeten worden in de Nederlandse productie van biobrandstoffen voor de transportsector. Indien er een limiet gehanteerd zal worden om de beschikbaarheid van grondstoffen te waarborgen, moet ten alle tijden worden voorkomen dat het limiet onder het reeds bereikte niveau/aandeel ligt in de jaren vóór de invoering.

3. Stimulering van het gebruik van 'used cooking oil' (UCO) en dierlijke vetten voor biobrandstoffen in de luchtvaartsector heeft onbedoelde negatieve neveneffecten.

- In het conceptwetsvoorstel wordt een rechtsgrondslag gecreëerd voor een vermenigvuldigingsfactor die betrekking heeft op verschillende soorten hernieuwbare brandstof voor de luchtvaart en scheepvaart. In de toelichting op het conceptwetsvoorstel staat een vermenigvuldigingsfactor van 1,2 voor vloeibare en gasvormige biobrandstoffen voor de luchtvaartsector. Hierbij zijn conventionele biobrandstoffen vermaakt uit voedselgewassen uitgesloten van de vermenigvuldigingsfactor.
- Biobrandstoffen uit de nieuwe HBE-categorie 'Vet en olie' zijn daarentegen duurzamer en komen dan ook voor deze vermenigvuldigingsfactor in aanmerking. EWABA is van mening dat het gebruik van de grondstoffen uit de HBE-categorie 'Vet en Olie' voor de productie van biobrandstoffen in de luchtvaart niet gestimuleerd moeten worden. De reden daarvoor is dat dit vrijwel onmiddellijk zal leiden tot een fatale klap voor de sector die zich richt op uit afval geproduceerde biobrandstoffen:
 - Afvalstromen zijn wereldwijd beperkt en beleidsmakers zouden er zorg voor moeten dragen dat ze op de meest geschikte en kostenefficiënte wijze worden gebruikt. De

afgelopen tien jaar heeft onze industrie 'used cooking oil' (UCO) en dierlijke vetten gebruikt voor de productie van biodiesel om de wegtransportsector te decarboniseren. Biodieselsoorten zoals afgewerkte bakolie-methylester (UCOME) en talg-methylester (TME) kunnen niet worden gebruikt als vliegtuigbrandstof vanwege hun koude stromingseigenschappen. Echter, 'used cooking oil' (UCO) en dierlijke vetten op basis van 'Hydrotreated Vegetable Oil' (HVO) kunnen wél als vliegtuigbrandstof worden gebruikt, maar dit brengt hogere kosten met zich mee en bespaart minder broeikasgassen vergeleken met het gebruik ten behoeve van biobrandstoffen voor wegtransport.

- Gezien de beperkte beschikbaarheid van 'used cooking oil' (UCO) en dierlijke vetten zou stimulering van alternatieve brandstoffen voor de luchtvaart (zonder onderscheid) het gelijke speelveld van de technologieën tenietdoen en producenten van 'Hydrotreated Vegetable Oil' (HVO) een buitensporig concurrentievoordeel opleveren ten opzichte van UCOME - producenten (voor wegtransport). Alle grondstoffen binnen de EU dreigen dan te worden opgekocht voor de productie van luchtvaartbrandstoffen. Dit ondanks het feit dat het gebruik van deze grondstoffen de uitstoot van broeikasgassen méér en tegen lagere kosten kunnen verminderen als deze voor wegtransport worden gebruikt.
- Daarmee zou deze stimuleringsmaatregel voor de luchtvaart en de limiet van 1,7% op deze biobrandstoffen er voor zorgen dat er voor wegtransportsector geen grondstoffen overblijven. Dit zal betekenen dat een succesvolle Nederlandse industrie die zich richt op uit afval vermaakte biobrandstoffen verdwijnt.
- EWABA pleit voor het uitsluiten van 'used cooking oil' (UCO) en dierlijke vetten wat betreft de stimuleringsmaatregelen voor de luchtvaart - zoals dit het geval is in het Verenigd Koninkrijk:
 - In het Verenigd Koninkrijk zijn beleidsmakers zich bewust van het risico zoals hierboven omschreven en daarmee hebben zij effectief beleid ontwikkeld om het gebruik van deze grondstoffen voor wegtransport te stimuleren;
 - In de 'UK Renewable Transport Fuel Obligation' (RTFO) worden alleen 'development fuels' gestimuleerd, waarbij grondstoffen als 'used cooking oil' (UCO) en dierlijke vetten specifiek zijn uitgesloten. Het uitsluiten van deze grondstoffen voor stimuleringsmaatregelen leidt tot méér en efficiëntere CO2-besparing en behoud van deze duurzame sector die zich richt op uit afval vermaakte biobrandstoffen.